

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa locală, 16 februarie 2024

Barem Clasa a VIII-a

1. Demonstrați că $\sqrt{x(1-x)} + \sqrt{y(1-y)} \in [0, 1]$, pentru orice $x, y \in [0, 1]$.

Soluție:

Cum $x \in [0, 1]$, atunci $(1-x) \in [0, 1]$ și deci

$$x(1-x) \geq 0 \text{ care duce la } \sqrt{x(1-x)} \geq 0.$$

Cum $y \in [0, 1]$, atunci $(1-y) \in [0, 1]$ și deci

$$y(1-y) \geq 0 \text{ care duce la } \sqrt{y(1-y)} \geq 0.$$

$$\sqrt{x(1-x)} \geq 0$$

$$\sqrt{y(1-y)} \geq 0$$

Adunând cele două relații obținem că

$$\sqrt{x(1-x)} + \sqrt{y(1-y)} \geq 0 \quad (1) \dots\dots\dots 3p$$

Folosind inegalitatea mediilor, avem că

$$\frac{x + (1-x)}{2} \geq \sqrt{x(1-x)} \Rightarrow \frac{1}{2} \geq \sqrt{x(1-x)}$$

$$\frac{y + (1-y)}{2} \geq \sqrt{y(1-y)} \Rightarrow \frac{1}{2} \geq \sqrt{y(1-y)}$$

$$\text{Obținem că } 1 \geq \sqrt{x(1-x)} + \sqrt{y(1-y)} \quad (2)$$

Din relațiile (1) și (2) rezultă cerința problemei.....4p

2. Numerele $\sqrt{x + 70\sqrt{2}}$ și $\sqrt{x - 70\sqrt{2}}$ au diferența egală cu 14. Arătați că x este număr natural.

Soluție:

Se impun condițiile $\sqrt{x + 70\sqrt{2}} > \sqrt{x - 70\sqrt{2}}$ și $x \geq 70\sqrt{2}$

$$\sqrt{x + 70\sqrt{2}} - \sqrt{x - 70\sqrt{2}} = 14$$

Ridicăm ambii membri ai ecuației la pătrat și obținem:

$$x + 70\sqrt{2} + x - 70\sqrt{2} - 2\sqrt{x^2 - 2 \cdot 4900} = 14^2 \dots\dots\dots 3p$$

$$2x - 2\sqrt{x^2 - 9800} = 196 ; \sqrt{x^2 - 9800} = x - 98 \geq 0, \text{ adevărat, deoarece } x \geq 70\sqrt{2} > 98$$

$$x^2 - 9800 = x^2 - 196x + 98^2 ; 196x = 98^2 + 9800 = 98(98 + 100); 2x = 198$$

$$\text{Rezultă } x = 99 > 70\sqrt{2}, \text{ deci } x = 99 \in N \dots\dots\dots 4p$$

3. Se considera piramida patrulatera VABCD cu varful V și cu toate muchiile congruente. Pe muchia laterală VA se alege punctul M astfel încât $\frac{VM}{VA} = \frac{2}{3}$, iar pe muchia laterală VD se alege punctul N astfel încât $\frac{ND}{VD} = \frac{1}{3}$. Calculați măsura unghiului determinat de MN cu VB.

Soluție:

Cum toate muchiile sunt egale, ΔVBC este echilateral

$$\text{Din } \frac{ND}{VD} = \frac{1}{3}, \text{ rezulta } \frac{VN}{VD} = \frac{2}{3} = \frac{VM}{VA} \dots\dots\dots 3p$$

Aplicând Reciproca Teoremei lui Thales avem ca $MN \parallel AD$

Dar $AD \parallel BC$, atunci $MN \parallel BC \dots\dots\dots 2p$

$$\angle(VB, MN) = \angle(VB, BC) = \angle VBC = 60^\circ \dots\dots\dots 2p$$

4. Fie $VABCDEF$ o piramidă hexagonală regulată cu muchia bazei $AB = 4$ cm și muchia laterală $VA = 8$ cm. Punctul Q este situat pe muchia VB , astfel încât $BQ = 2$ cm.

- Aflați distanța de la punctul Q la dreapta CF .
- Demonstrați că $VE \parallel (AQC)$.

Soluție

a) Fie O centrul hexagonului și $T = pr_{(ABC)}Q$. Atunci $T \in OB$ și $\frac{QT}{VO} = \frac{BQ}{BV} = \frac{BT}{BO}$, de unde

$$BT = 1 \text{ cm și } QT = \sqrt{3} \text{ cm} \dots\dots\dots 2p$$

Construim $TX \perp FC, X \in FC$. Atunci $QT \perp (ABC), CF \subset (ABC), TX \perp OC$, astfel că $d(Q, CF) = XQ \dots\dots\dots 1p$

$$\text{Din triunghiul } QXT, QX = \sqrt{QT^2 + TX^2} = \sqrt{3 + \frac{27}{4}} = \frac{\sqrt{39}}{2} \text{ cm} \dots\dots\dots 1p$$

b) $ABCO$ este romb, fie $\{S\} = OB \cap CA$. Atunci $\frac{BS}{BE} = \frac{BQ}{BV} \left(= \frac{1}{4} \right)$, deci $QS \parallel VE$, conform reciprocei teoremei lui Thales. Cum $QS \parallel VE$ și $QS \subset (AQC)$, obținem că $VE \parallel (AQC) \dots\dots\dots 3p$